

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
14.10.2011
Hetkel kehtiv
RT I, 11.10.2011, 3

Tervisekaitsenõuded koolieelse lasteasutuse maa-alale, hoonetele, ruumidele, sisustusele, sisekliimale ja korrashoiule

Vastu võetud 06.10.2011 nr 131

Määrus kehtestatakse „Rahvatervise seaduse” § 7 lõike 2 punkti 11 ja „Ehitusseaduse” § 3 lõike 11 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Käesolevad tervisekaitsenõuded kehtivad koolieelse lasteasutuse (edaspidi *lasteasutus*) maa-alale, hoonetele, ruumidele, sisustusele, sisekliimale ja korrashoiule.

(2) Määrust kohaldatakse ka eralasteasutusele ning ühe asutusena tegutseva lasteasutuse ja põhikooli lasteasutuse osale.

§ 2. Määruses kasutatavad mõisted

Määruses kasutatavate mõistete tähendus on sama, mis „Koolieelse lasteasutuse seaduses” ja „Ehitusseaduses”.

§ 3. Üldnõuded

(1) Lasteasutusel peavad olema lastele alushariduse ja hoiu võimaldamiseks sobivad, ohutud ja turvalised hooned, ruumid, sisustus ja maa-ala.

(2) Hooned, rajatised ja ruumid peavad vastama „Ehitusseaduse” ja selle alusel kehtestatud nõuetele, samuti käesoleva määrusega kehtestatud tervisekaitsenõuetele.

(3) Lasteasutus peab asuma mõistlikul kaugusel ettevõtetest ja rajatistest, mis saastavad õhku, vähendavad insolatsiooni ning tekitavad müra üle „Rahvatervise seaduse” alusel kehtestatud piirtasemete. Lasteasutusega piirnevad maanteed ja tänavad ei tohi tolmata.

(4) Lasteasutuses peab olema piisav õhuvahetus, küllaldane loomulik ja tehisvalgustus, külma- ja soojaveearustus, „Veeseaduse” ja selle alusel joogiveele kehtestatud nõuetele vastav joogivesi, heit- ja reovee kanaliseerimise võimalus ning tingimused nõuetekohaseks toilitustamiseks, hügieeniliseks tualeti kasutamiseks ja pesemiseks.

(5) Lasteasutuse rühmaruumid, muusika- ja võimlemissaal (edaspidi *lasteruumid*) peavad asuma I või II korrusel, lastesõime rühmaruumid soovitatavalt I korrusel.

(6) Lasteasutuse ujula või basseini peab vastama „Rahvatervise seaduse” alusel kehtestatud nõuetele.

(7) Lasteasutuse maa-ala haljastuses ja ruumides ei tohi olla mürgiseid taimi.

2. peatükk

Lasteasutuse maa-ala, hooned, ruumid ja ruumide sisustus

§ 4. Nõuded lasteasutuse maa-alale

- (1) Lasteasutusel peab olema omaette maa-ala, mis on varustatud laste arenguks ja mänguks sobivate vahenditega ning vajaduste kohaselt valgustatud.
- (2) Maa-ala peab olema otstarbekalt haljastatud ja piiratud läbipääsmatu heki või piirdeaiaga.
- (3) Majandusõuest peab olema tänavale eraldi väljapääs, mis on laste õues viibimise ajal suletud või kasutamisel pideva järelevalve all. Eraldi väljapääsu puudumisel tuleb kauba- ja prügiveedu korraldada ajal, mil lapsed õues ei viibi.
- (4) Maa-alale rajatakse vajaduse korral varikatus laste kaitseks päikese ja vihma eest.
- (5) Lasteasutuses nähakse ette laste kärude, kelkude, rataste ja muude vahendite hoidmise võimalus.
- (6) Lõigetes 1–5 esitatud nõudeid ei kohaldata korterelamus või muus hoones asuvale kuni kolmerühmalist lasteasutust ümbritsevale alale. Lasteasutuse pidaja määrab laste tegevuseks võimalikult ohutu mänguala või -väljaku lasteasutuse läheduses.
- (7) Sõidu- ja jalgteed ning platsid rataste või muude vahenditega sõitmiseks peavad olema lastele sobivad.

§ 5. Nõuded laste mänguväljakule

- (1) Lasteasutuses peab olema lastele mängimiseks mõeldud ala (edaspidi *mänguväljak*), mis võimaldab lastele ohutut, eakohast, mitmekesist ja arendavat tegevust. Mänguväljaku hulka ei arvestata hoonealust pinda ega majandusõue.
- (2) Mänguväljaku seadmed peavad olema ohutud, samuti peab olema ohutu nende paigaldamine, hooldamine ja kasutamine. Mänguväljaku ohutuse tagamisel ja hindamisel on soovitatav arvestada standardi EVS-EN 1176 „Mänguväljaku seadmed ja aluspind” osade 1–11 nõudeid.
- (3) Mänguväljaku pindala lapse kohta peab olema vähemalt 7,5 ruutmeetrit. Kui lasteasutuse lähedal on lastele mängimiseks sobiv mets või park, võib lasteasutuse mänguväljaku pindala lapse kohta olla 5 ruutmeetrit.
- (4) Mänguväljaku pinnakatteks on tavaliselt muru. Vajaduse korral kasutatakse mänguväljaku seadmete juures kukkumisel lööki summutavaid materjale ja pehmeid katteid.
- (5) Lõigetes 1–4 esitatud nõudeid ei kohaldata korterelamus või muus hoones asuvale kuni kolmerühmalisele lasteasutusele. Lasteasutuse pidaja määrab laste tegevusteks võimalikult ohutu mänguala või -väljaku lasteasutuse läheduses.

§ 6. Nõuded lasteasutuse hoonele ja ruumidele

- (1) Lasteasutuses tagatakse hoonesse ja ruumidesse ohutu sisse- ja väljapääs, järgides evakuaatsiooniteede kehtestatud nõudeid. Sisse- ja väljapääsul tuleb tõkestada külma õhu pääsu ruumidesse.
- (2) Hoone sissepääsul peab olema varikatus.
- (3) Lasteasutuse trepp peab olema lastele ohutu turvapiirde ja trepikäsi puuga ning valgustatud. Trepil ja rõdu turvapiirde kõrgus peab olema vähemalt 1 meetrit. Turvapiirde varbade vahe võib olla kuni 0,1 meetrit. Turvapiire ei tohi koosneda horisontaalsetest pulkadest ega moodustada redelit. Alates nelja astmega trepist peab mõlemal pool treppi või kaldteed olema lastele sobival kõrgusel trepikäsi puu.
- (4) Läbipaistvad seinad ja ukseid, ukseklaasid ning põrandani ulatuvad klaasaknad peavad olema ohutust materjalist või kaitstud purunemise eest sobiva kaitsega ja olema lapsele nähtavalt märgistatud.
- (5) Lasteasutuse igal rühmal peavad olema rühmaruumid: mängu-, magamis-, riietus- ja tualettruum, vajadusel toidu jaotamise koht ja riidekuivatusruum või -kapp. Ruumides peab olema piisavalt liikumisruumi last arendavateks ja muudeks vajalikeks tegevusteks.
- (6) Mängu- ja magamisruumis peab põrandala olema iga lapse ja täiskasvanu kohta vähemalt 2 ruutmeetrit. Mängu- ja magamisruum võib olla ühendatud, kui põrandala pindala lapse kohta on vähemalt 4 ruutmeetrit. Mänguruum on soovitatav planeerida hoone ida-, kagu- ja/või lõunapoolsesse ossa.
- (7) Nelja- ja enamarühmalises lasteasutuses peab olema muusika- ja võimlemissaal, mis võib olla vaheseinaga eraldatav.
- (8) Toiduvalmistamis- või toidu jaotusköögi, majandus- ja personaliruumide, laste kelkude, kärude ja rataste hoiuruumi ning teiste ruumide koosseis peab vastama lasteasutuse vajadusele.

(9) Puhastamiseks kasutatavate seadmete, puhastusvahendite ja -ainete ning teiste kemikaalide hoidmiseks peab olema lukustatav puhastusruum, kus on valamud ja tingimused põrandapesuks vajalike korduvkasutusega vahendite pesemiseks ning vajaduse korral pesumasin.

§ 7. Nõuded ruumide viimistlusele

- (1) Lasteruumide seinad peavad olema viimistletud ja puhastatavad. Siseviimistluseks kasutatavad materjalid peavad olema lastele ohutud ja vastama tootja poolt ette nähtud kasutusotstarbele.
- (2) Lasteruumide siseviimistlusel tuleb arvestada hea ehitustava kohaselt lubatud järeldokumendist.
- (3) Põrand peab olema ohtlike kallakuteta, kergesti puhastatav, pestav ja vajaduse korral desinfitseeritav. Põrand ei tohi olla libe.
- (4) Tualettruumi, köögi ja nõudepesukoha seinad peavad olema vähemalt 1,5 meetri kõrguselt kaetud niiskuskindla, kergesti puhastatava ja desinfitseeritava materjaliga.
- (5) Lasteruumides peavad elektripistikupesad olema lapsekindlad või lapsele kättesaamatul kõrgusel.
- (6) Trepi esimene ja viimane aste peavad olema arusaadavalt märgistatud.
- (7) Lasteasutuse või rühmaruumi remondi ajaks tuleb asutuse või rühma tegevus peatada. Remondi ajal üle kahe kuu kasutatav asenduspinna peab vastama käesoleva määruse nõuetele.
- (8) Ühe- või kahe- või kolme- või neljakuulises lasteasutuses on lubatud ahjuküte. Küttekolde suu ei tohi asuda rühmaruumis ja ahjud peavad olema kaitstud vähemalt kaks tundi enne laste saabumist.

§ 8. Nõuded ruumide sisustusele

- (1) Lasteruumide sisustus (mööbel, mängu- ja võimlemisvahendid, sanitaarseadmed jm) peab olema ohutu, kergelt puhastatav ja desinfitseeritav ning vastama laste vanusele ja arvule rühmas.
- (2) Riitusruum varustatakse istmete, riidekappide ja/või nagidega laste üleriie ja vahetusriie paigutamiseks. Igal lapsel peab olema riitumiseks istumiskoht.
- (3) Lasteasutuses tagatakse võimalus kõigi laste märgade välisriie ja -jalanõude kuivatamiseks.
- (4) Tualettruum peab olema varustatud isikliku hügieeni tagamiseks vajalike vahenditega.
- (5) Lasteaiarühma tualettruumis peab olema vähemalt üks laste tualetipott kaheksa lapse kohta ja üks lastele sobiv kätepesuvalamu kaheksa lapse kohta ning käsiduššiga jalapesuvalamus. Tualetipotid peavad olema üksteisest vaheseinte ja ustega eraldatud.
- (6) Sõimerühma tualettruumis peab olema vähemalt kaks väikelastele sobiva kõrgusega kätepesuvalamut, üks valamud täiskasvanutele, alusvanniga käsidušš, riiul laste pottide hoidmiseks, üks väikelaste tualetipott ja üks erivalamu laste pottide pesemiseks.
- (7) Kätepesuvalamu juures peab olema puhastatav vedelseebi dosaator, igal lapsel riidest käterätik või paberrätikud käte kuivatamiseks, prügikast ja sõimerühmas lisaks dosaator personali käte desinfitseerimiseks.
- (8) Lapsel peab olema kasvule vastav tool ja koht laua taga.
- (9) Lapsel peab olema eale ja kasvule vastav voodi või oma päevane puhkamiskoht. Voodi põhi peab olema kõva.
- (10) Kaitseks otsese päikesevalguse ja soojuskiirguse eest peavad magamis- ja mänguruumi päikese poolsed aknad olema varustatud valgust reguleeriva ohutu kattega.

3. peatükk **Nõuded ruumide sisekliimale**

§ 9. Nõuded ruumide sisekliimale

- (1) Lasteruumides tuleb tagada tervisele ohutu sisekliima.

(2) Lasteruumides värske õhuvoolu hulga hindamisel on soovitatav arvestada standardi EVS-EN 13779 Eesti rahvusliku lisa EVS 906 „Mitteeluhoonete ventilatsioon. Üldnõuded ventilatsiooni- ja ruumiõhu konditsioneerimissüsteemidele” ja standardi EVS-EN 15251 „Sisekeskkonna algandmed hoonete energiatõhususe projekteerimiseks ja hindamiseks, lähtudes siseõhu kvaliteedist, soojuslikust mugavusest, valgustusest ja akustikast” nõudeid.

(3) Lasteruumide ühes liitris siseõhus võib süsihappegaasi- ehk süsinikdioksiidisisaldus olla kuni 1000 mikrolitrit (ppm).

(4) Ruumide siseõhu aasta keskmine radoonisisaldus peab olema väiksem kui 200 bekerelli kuupmeetris (Bq/m³) ja gammakiirguse doosikiirgus alla 0,5 mikrosiiverti tunnis (µSv/h).

(5) Lasteruumide siseõhu optimaalne suhteline niiskus on vahemikus 40% kuni 60%. Talvel võib nädala keskmine suhteline niiskus langeda 25%-ni ja suvel tõusta 70%-ni.

(6) Rühmaruumi õhutemperatuur peab olema vähemalt 21 °C. Õhutemperatuuri tõusmisel üle 26 °C tuleb võtta tarvitusele meetmed temperatuuri mõju vähendamiseks.

(7) Mängu- ja magamisruumi paigutatakse termomeeter laste viibimistsoonis õhutemperatuuri mõõtmiseks.

(8) Lasteruumides lubatud õhu liikumiskiirus peab olema talvel väiksem kui 0,2 meetrit sekundis ja suvel väiksem kui 0,25 meetrit sekundis. Lasteruumides ei tohi olla tuuletõmbust.

(9) Rühmaruumi aknad peavad olema avatavad ja vajaduse korral võimaldama tuulutamist. Õietolmuperioodil akna kaudu tuulutamisel on soovitatav kasutada õietolmu kaitsevõrke.

(10) Pesemiseks kasutatava vee temperatuur peab olema vahemikus 35–40 °C.

§ 10. Nõuded valgustusele

(1) Lasteasutuse ruumides peab olema loomulik valgustus, välja arvatud tualettruum(id), keldrikorrusel asuv riietusruum, toidunõude pesuruum ja teised abiruumid. Klaasitud pinna ja põranda suhe peab tagama küllaldase loomuliku valgustuse.

(2) Kui tehisvalgustuse valgusallikate paigaldamisel on juhitud standardi EVS-EN 12464-1 „Valgus ja valgustus. Töökohavalgustus. Osa 1: Sisetöökohad” nõuetest, siis eeldatakse, et valgustus, psühholoogiline rägustegur ja värviesitusomadused on küllaldased.

4. peatükk

Lasteasutuse maa-ala, ruumide ja sisustuse korrashoid

§ 11. Maa-ala korrashoid

(1) Lasteasutuse maa-ala peab olema puhas ja heakorrastatud.

(2) Liiv liivakastis ja atraktsioonide all peab olema saastumise tunnusteta. Liivakastid kaetakse pärast kasutamist sobiva kattega.

(3) Maa-ala korrashoiuks kasutatavad tööriistad, masinad ja ohtlikud seadmed peavad asuma lastele kättesaamatus kohas.

§ 12. Ruumide ja sisustuse korrashoid

(1) Lasteasutuse ruumid ja sisustus peavad olema puhtad. Ruume puhastatakse korrapäraselt.

(2) Ruumide ja sisustuse puhastamisel kasutatakse „Kemikaaliseaduse” nõuetele vastavaid asjakohaseid puhastus- ja pesuaineid ning -vahendeid vastavalt kasutusjuhendile. Pindade desinfitseerimisel kasutatakse „Biotsiidiseaduse” nõuetele vastavaid desinfitseerivaid aineid.

(3) Lõikes 2 nimetatud aineid hoitakse lukustatud puhastusruumis või lukustatud puhastusvahendite kapis.

(4) Laste mänguasjad peavad olema eakohased ning neid tuleb puhastada ja pesta vastavalt määrdumisele.

(5) Lasteruume, kus puudub ventilatsioon, tuulutatakse korrapäraselt. Tuulutamise ajal ei tohi ruumi õhutemperatuur langeda alla +16 °C ning lapsed ei tohi tuulutatavas ruumis viibida.

(6) Lasteasutuse ruumides ei tohi olla närilisi ega kahjurputukaid. Rühmaruumides ei ole lubatud pidada lemmikloomi.

5. peatükk

Rakendussätted

§ 13. Määruse rakendamine

(1) Enne määruse jõustumist ehitusloa taotlemiseks esitatud lasteasutuse ehitusprojekti järgi ehitatud lasteasutus loetakse nõuetele vastavaks ka siis, kui see vastab ehitusprojekti koostamise hetkel lasteasutusele kehtinud nõuetele.

(2) Lasteasutused, kellel on kehtiv koolitusluba 1. jaanuari 2010. a seisuga, peavad oma asutuse käesoleva määruse § 3 lõikes 5, § 4 lõikes 5, § 6 lõigetes 2 ja 6–9, § 7 lõikes 2, § 8 lõigetes 5 ja 6 ning § 9 lõikes 4 sätestatud nõuetega vastavusse viima hiljemalt 1. septembriks 2030. a.

Andrus Ansip
Peaminister

Hanno Pevkur
Sotsiaalminister

Heiki Loot
Riigisekretär